Dosarul nr. 2c-1197/2023

HOTĂRÂRE
în numele Legii

27 iunie 2024 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic,*
Aurelia Cemîrtan

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Provlavdina Construct" împotriva Primăriei comunei Truşeni din municipiul Chişinău şi Gimnaziul nr. 99 „Gh.V. Madan" din comuna Truşeni privind încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 16 mai 2023, reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Provladina Construct" (în continuare SRL „Provladina Construct"), în persoana administratorului Ion Susarenco, s-a adresat în instanţă cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Truşeni şi Gimnaziului nr. 99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul SRL „Provladina Construct" a indicat că, la data de 09.08.2021, în rezultatul achiziţiilor publice, SC „Devans Grup" SRL a semnat cu Primăria comuna Truşeni, municipiul Chişinău, care acţiona în calitate de beneficiar, un contract de executare a lucrărilor de reparaţie curentă a încăperilor Gimnaziului nr.99 „Gh.V. Madan" din comuna Truşeni, preţul lucrărilor constituind suma de 139.914,46 lei, în condiţiile în care conform devizului de cheltuieli elaborat de SRL „Procada-Prim" şi coordonat cu administraţia publică locală constituia 260.960 lei.

A comunicat reprezentantul reclamantei că, în vederea executării contractului indicat, la data de 10.08.2021, SC „Devans Grup" SRL a încheiat contract de antrepriză cu „Provladina Construct" SRL, potrivit căruia ultimul a efectuat lucrări de reparaţie curentă a unor încăperi ale Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni în valoare de 139.914,46 lei. Preţul lucrărilor efectuate a fost achitat integral conform contractului.

Totodată învederează reprezentantul SRL „Provladina Construct" că, în procesul de executare a lucrărilor menţionate, deoarece se apropia începutul anului şcolar, atât reprezentanţii Primăriei comunei Truşeni, primarul, cât şi câţiva părinţi ai elevilor gimnaziului au intervenit insistent cu rugămintea către reprezentantul „Provladina Construct" SRL de a efectua lucrări de reparaţie suplimentare în clădirea gimnaziului, altele decât cele asumate conform contractului indicat.

Având în vedere că, anumite încăperi ale gimnaziului necesitau reparaţie capitată, ce nu suferea amânare, reprezentantul SRL „Provladina Construct" nu a putut refuza rugăminţilor insistente ale părinţilor, inclusiv ale primarului, astfel încât a fost nevoit să accepte efectuarea lucrărilor de reparaţie din contul său, ca ulterior cheltuielile să-i fie recuperate din contul beneficiarului.

Pe cale de consecinţă, relatează reprezentantul reclamantei că, între primarul comunei Truşeni, în calitate de beneficiar, şi „Provladina Construct" SRL, în calitate de antreprenor, în mod verbal, s-a convenit să fie efectuate lucrările de reparaţie în unele încăperi ale gimnaziului, iar plata pentru lucrările efectuate, urma a fi achitată ulterior după şedinţa consiliului local.

Astfel comunică reprezentantul reclamantei că, în legătură cu acest fapt, în vederea determinării valorii de deviz a executării lucrărilor convenite, SRL „Provladina Construct” a elaborat devizele de cheltuieli care au fost coordonate cu primarul comunei Truşeni, imediat fiind demarate lucrările. În circumstanţele indicate, reclamanta, utilizând materialele necesare, a efectuat în încăperile gimnaziului lucrări de reparaţie, conform devizelor de cheltuieli, din surse proprii, astfel încât la data de 1 septembrie 2021, instituţia de învăţământ a fost pregătită pentru noul an şcolar.

Aceasta a efectuat lucrări de reparaţie la următoarele obiecte:

-în cabinetul metodic şi cabinetele nr. 2-3 (anticamera, directorul şi vice- directorul), de asemenea şi scări, lucrări al cărui cost final constituie sumă de 106 368,59 lei,

-în sala de clasă din gimnaziu, lucrări al cărui cost final constituie suma de 108 511,32 lei, astfel încât beneficiarul urma să recepţioneze şi să efectueze plata acestor lucrări.

Punctează reprezentantul reclamantei că, pentru executarea lucrărilor de construcţie menţionate, SRL „Provladina Construct” a suportat cheltuieli considerabile, fiind constituite din plăţi pentru achitarea salariului lucrătorilor săi, procurarea materialelor de construcţie, transportarea acestora, etc.., în valoare totală de 214 879,91 lei, costuri care urmează a-i fi recuperate integral din contul beneficiarului. La rândul său, beneficiarul lucrărilor de reparaţie verificând şi acceptând decurgerea lucrărilor de reparaţie urma să intervină prompt întru excluderea tuturor consecinţelor nedorite.

Astfel, partea reclamantă evidenţiază că, în baza contractului de antrepriză, pârâţii sunt obligaţi să plătească preţul convenit conform devizelor de cheltuieli coordonate cu primarul, aplicându-se o regulă generală, prin care la încheierea contractului, părţile stabilesc, prin comun acord cuantumul retribuţiei antreprenorului şi modul de achitare a acesteia. Plata preţului convenit trebuie să fie efectuată după recepţionarea lucrării, dar părţile pot conveni şi altfel. a

Iar, în acest context, contractul de antrepriză obligă pârâţii să achite plata pentru lucrările de reparaţie efectuate, prin recepţionarea acestora. Astfel, recepţionarea este o declaraţie prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve. Această declaraţie poate fi efectuată atât în formă verbală, cât şi în formă scrisă sau prin acţiunile concrete ale clientului care demonstrează consimţământul de a accepta lucrarea. Dacă recepţionarea este efectuată cu rezerve se cere forma scrisă a acceptării lucrării.

Prin urmare, pentru fiecare din lucrările executate antreprenorul a întocmit procese-verbale de recepţie a lucrărilor, indicând valoarea acestora, precum şi costul manoperei, a materialelor de construcţii, ş.a, însă acestea aşa şi nu au fost semnate de către clientul - beneficiar, Primăria comunei Truşeni.

Deşi reclamanta s-a adresat de nenumărate ori, atât către administraţia publică locală, cât şi către administraţia gimnaziului, cu cerere de a găsi soluţia corectă pentru compensarea tuturor cheltuielile legate de reparaţia curentă a încăperilor interioare la Gimnaziul nr.99 Gh.V. Madan, solicitărilor date nu li s-a dat curs, agentului economic fiindu-i astfel cauzat prejudiciu patrimonial considerabil.

În confirmarea faptului că lucrările de reparaţie la Gimnaziul nr.99 Gh.V. Madan au fost efectuate de SRL „Provladina Construct”, instituţiei şcolare fiindu-i aduse îmbunătăţiri esenţiale în valoare totală de 214.879,91 lei, a fost constatat şi prin raportul de expertiză extrajudiciară nr.035 din 23 februarie 2023, expertul având la bază atât actele prezentate de antreprenor, precum şi cercetările la faţa locului prin verificarea volumului lucrărilor, precum şi fotografiile acestui obiect, de până la începerea lucrărilor de reparaţie şi după finisarea acestor lucrări, la fel imagini video din timpul executării reparaţiei.

Accentuează reprezentantul SRL „Provladina Construct” că, raportul de expertiză a fost efectuat inclusiv în prezenţa directorului adjunct al gimnaziului, Madan Nicolae, care, la rândul său a confirmat că lucrările pretinse au fost executate de reclamant.

Astfel, luând în considerare faptul că datoria acumulată aşa şi nu i-a fost achitată, reclamanta a încercat o aplanare a conflictului pe cale amiabilă, fiind expediată notificare atât Primăriei comunei Truşeni, Consiliului local Truşeni, cât şi administraţiei gimnaziului, cu solicitarea de a identifica posibilitatea de alocare a surselor financiare pentru achitarea lucrărilor de reparaţie efectuate de către „Provladina Construct" SRL, notificare care a fost în mod repetat ignorată, ceea ce a generat adresarea în instanţa de judecată.

Totodată, având în vedere faptul că mijloacele băneşti indicate supra nu au fost achitate, partea reclamantă consideră că urmează a fi încasată şi o dobândă de întârziere, în mărime de 71.683,35 lei, calculate conform prevederilor legale.

În temeiul art. 8,9, 774, 775, 776, 858, 861, 901, 942, 1082, 1329-1331, 1352-1374 Cod cil, reclamanta a solicitat constatarea îndeplinirii lucrărilor de reparaţie de către SRL „Provlavdina Construct" la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 106368,59 lei şi la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 108511,32 lei, în total în valoare de 214879,91 lei; recunoaşterea valabilităţii contractelor încheiate între SRL „Provlavdina Construct" şi Primăria comunei Truşeni din municipiul Chişinău la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 106368,59 lei şi la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 108511,32 lei; încasarea de la Primăria comunei Truşeni din municipiul Chişinău în beneficiul SRL „Provlavdina Construct" datoria în sumă de 214879,91 lei pentru lucrările efectuate, dobânda de întârziere în mărime de 71683,35 lei şi cheltuielile de judecată suportate la examinarea prezentei cauze.

În şedinţă de judecată, reprezentantul reclamantei SRL „Provladina Construct", avocatul Rodica Pocaznoi, care acţionează în temeiul mandatului avocaţial seria/nr. MA 1958153, şi administratorul Ion Susarenco au susţinut cererea de chemare în judecată, conform argumentelor de fapt şi de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Primarul interimar al comunei Truşeni, Sergiu Grozav, prin referinţa depusă la data de 23 noiembrie 2023, şi-a exprimat dezacordul cu cererea de chemare în judecată, o consideră neîntemeiată, lipsită de esenţă juridică, neprobată şi declarativă, respectiv solicită să fie respinsă în totalmente din următoarele considerente:

Primăria Truşeni menţionează faptul precum că, nu a încheiat nici un contract pentru achiziţionarea lucrărilor cu reclamanta SRL „Provladina Construct", nu a semnat nici un act juridic, *prin care pârâtul să-şi fi asumat vreo obligaţie civilă şi să nu-şi onoreze obligaţia: în termen sau conform condiţiilor contractului.*

Primăria Truşeni încheiat un contract cu nr. 31 V/M din 9 august 2021, privind achiziţionarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor (de antrepriză), la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din str. Gh. Madan", în valoare de 139.914, 46 lei, cu SC „Devans Grup", în baza căruia părţile nu au nici o pretenţie una faţă de alta, obligaţiile au fost executate conform contractului şi în termen, cu respectarea prevederilor legislaţiei în vigoare.

La moment, relatează Primăria Truşeni că, nu are nici o datorie financiară faţă de SC „Devans Grup". Ce ţine de executarea contractului de antrepriză nr. 31 V/M din 9 august 2021, valoarea contractului a fost achitată pe deplin. Toate transferurile băneşti au fost efectuate pe contul antreprenorului, în baza procesului-verbal de recepţie a lucrărilor executate.

Respectiv, comunică reprezentantul pârâtei că, reclamanta SRL „Provladina Construct" nu poate pretinde încălcarea drepturilor din partea pârâtului Primăriei Truşeni, deoarece nu a avut nici un raport juridic civil cu Primăria Truşeni şi totodată nu poale pretinde nici revindecarea unor drepturi vătămate, recunoscute de lege prin intermediul instanţei de judecată.

Totodată, ce ţine de cerinţa reclamantei privind recunoaşterea valabilităţii contractelor verbale cu o autoritate publică este absolut ilegală, deoarece achiziţionarea oricăror lucrări,

bunuri, servicii, se desfăşoară în baza prevederilor Legii nr. 131/2015 privind achiziţiile publice, a hotărârilor Guvernului, Ordinelor Ministrului Finanţelor şi a actelor emise de Agenţia Achiziţii Publice ce pun în aplicare legea, reprezentând o succesiune de etape şi operaţiuni prin care se dobândeşte un produs, un serviciu sau o lucrare ca urmare a atribuirii unui contract de achiziţii publice.

Evidenţiază pârâta Primăria Truşeni, că procedura de atribuire a contractului se finalizează prin semnarea contractului.

În şedinţa de judecată reprezentatul pârâtei Primăriei Truşeni, Sergiu Groza a comunicat că, nu a fost respectată legislaţia în vigoare de la început până la final, începând cu competenţele consiliului care trebuia şi era în drept să aloce sumele respective, aprobarea planului de achiziţii, planul de alocarea sumelor bugetelor şi altele. În afară de asta nu s-a respectat procedura de achiziţie, grupul de lucru nu s-a expus, nu este semnat un contract şi prin urmare, nu este clar care drept este încălcat şi care sunt obligaţiunile faţă de reclamant.

Reprezentantul pârâtului Gimnaziul nr. 99 „Gh.V. Madan" din comuna Truşeni, directorul Elena Lupaşcu, fiind prezentă în şedinţă de judecată a recunoscut acţiunea înaintată de către partea reclamantă. În acest sens a confirmat că a fost o înţelegere verbală între părţile litigante, în temeiul cărora, SRL „Provladina Construct" şi-a asumat obligaţia de a efectua lucrări, iar Primăria comunei Truşeni, împreună cu Consiliul şi-au asumat responsabilitatea pentru a achita serviciile SRL „Provladina Construct", şcoala fiind în gestiunea primăriei. Suplimentar, a subliniat faptul că, lucrările au fost efectuate calitativ şi în termen.

Aprecierea instanţei de judecată

Studiind cererea de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, audiind explicaţiile reprezentanţilor părţilor prezenţi în şedinţa de judecată, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite în parte cererea de chemare în judecată din raţionamentele ce urmează.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în temeiul art. 130 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de legislaţie. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

Conform art. 131 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, *explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sunt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Explicaţiile pot fi date oral sau în scris. Dacă partea audiată are mai mulţi coparticipanţi procesuali, instanţa, în funcţie de circumstanţele cauzei, determină necesitatea interogării tuturor coparticipanţilor sau numai a unora din ei. Instanţa poate considera suficiente pentru proces circumstanţele determinate în baza explicaţiilor uneia dintre părţi dacă cealaltă deţine proba solicitată de*

instanţă, dar nu o prezintă. Dacă partea obligată să dovedească afirmaţiile sale deţine, dar nu prezintă în judecată, probele necesare, instanţa este în drept să-şi întemeieze concluziile pe explicaţiile date de partea adversă. Dacă o parte recunoaşte în şedinţă de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegaţiei judiciare faptele pe care cealaltă parte îşi întemeiază pretenţiile sau obiecţiile, aceasta din urmă este degrevată de obligaţia dovedirii lor. Recunoaşterea se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată. Recunoaşterea expusă în scris se anexează la materialele dosarului.

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În corespundere cu dispoziţia art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

În acord cu art. 9 alin. (1) Cod civil (în redacţia din 1 martie 2019), *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

Conform art. 10 alin.(1) Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.*

În conformitate cu art. 774 Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.*

Art. 775 alin. (1) Cod civil statuează că, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

În temeiul art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Potrivit dispoziţiei art. 861 alin. (1) şi (2) din Codul civil, *în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.*

Conform art.901 alin. (1) Cod civil, *atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa:*

a) să ceară executarea silită a obligaţiei;

b) să suspende executarea obligaţiei corelative;

c) să reducă obligaţia sa corelativă;

d) să recurgă la rezoluţiunea contractului;

e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;

f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Potrivit art.901 alin. (5) Cod Civil, *neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.*

La caz instanţa constată că, la data de 9 august 2021, între SRL „Devans Grup”, în calitate de antreprenor, şi Primăria comunei Truşeni, din municipiul Chişinău, în calitate de beneficiar, a fost încheiat Contractul nr. 31 V/M pentru achiziţionarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor, referitor la lucrări de reparaţie curentă a încăperii Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni (f.d.11-verso). Potrivit condiţiilor contractului, antreprenorul şi-a asumat obligaţia de a livra/presta/executa, iar beneficiarul de a recepţiona şi achita bunurile/lucrările/serviciile prevăzute în specificaţia din contract.

La rândul său, SRL „Devans Grup”, în calitate de beneficiar, la data de 10 august 2021, a semnat cu SRL „Provladina Construct”, în calitate de antreprenor, Contractul de antrepriza nr.8 (f.d.12-13,verso), în temeiul căruia, antreprenorul s-a obligat să efectueze lucrări de reparaţie curentă a încăperilor Gimnaziului nr. 99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, prevăzute în Anexa nr. (1) deviz, iar beneficiarul s-a obligat să achite preţul lucrărilor.

La art. 5.1. al contractului de antrepriza nr.8 din 10 august 2021, părţile au stabilit că, valoarea lucrărilor efectuate este de *139.914,46 lei.*

Instanţa de judecată reţine că, de către SRL „Procada-Prim” a fost întocmit Devizul general şi local, pentru reparaţia curentă a încăperilor interioare la Gimnaziu nr.99, din comuna Truşeni, municipiul Chişinău, iar valoarea de deviz a fost stabilită în sumă totală de *260.096,00 lei*. (f.d.14-15).

Ulterior au mai fost întocmite devize locale cu nr. 2-1-1 pentru lucrări de reparaţie suplimentare a încăperilor din Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, în sumă de *106386,59 lei* şi în sumă de *108511,32 lei*, pentru lucrări suplimentare a claselor în aceiaşi instituţie (f.d. 23-33).

Devizele pentru lucrări suplimentare de reparaţie au fost expediate de administratorul SRL „Provladina Construct” la adresa electronică a Primarului comunei Truşeni (din acea perioadă) - Stela Munteanu -valmunteanu@mail.ru, şi a Primăriei comunei Truşeni-primaria@mail.ru (adrese ce i-au fost comunicate administratorului antreprenorului SRL „Provladina Construct” prin mesaj telefonic de către Stela Munteanu), fapt confirmat prin extrasul din poşta electronică. (f.d.20-verso).

În susţinere, reprezentanţii reclamantei, în cadrul examinării cauzei, au afirmat că, în procesul de executare a lucrărilor în baza contractului de antrepriză, deoarece se apropia începutul anului şcolar, reprezentanţii Primăriei comunei Truşeni, împreună cu un grup de părinţi au intervenit cu rugămintea de a fi efectuate unele lucrări suplimentare în interiorul gimnaziului, altele decât cele asumate prin contractul de antrepriză. Având în vedere faptul că, unele încăperi din gimnaziu au rămas nereparate, dar necesitau de a fi reparate, societatea-reclamantă SRL „Provladina Construct” a acceptat propunerea de a executa aceste lucrări, convenind cu Primăria comunei Truşeni, în persoana primarului Stela Munteanu, în calitate de beneficiar, cu privire la efectuarea unor lucrări suplimentare de reparaţie, până la începerea anului şcolar, cu achitarea ulterioară a acestora.

Potrivit extraselor din mesageria telefonică, primarul comunei Truşeni Stela Munteanu a acceptat devizul de cheltuieli pentru lucrările suplimentare, încuviinţând lucrările de reparaţie.

În şedinţă de judecată, administratorul părţii reclamante a susţinut că, lucrările de reparaţie suplimentare au fost efectuate în urma înţelegerii verbale cu primarul comunei Truşeni Stela Munteanu, în calitate de reprezentant al Primăriei, achitarea urmând să fie făcută în baza devizelor de calcul, după finalizarea lucrărilor, ţinând cont de caracterul urgent al acestor lucrări – începutul anului şcolar. Încheierea contractului în formă verbală a fost condiţionată de faptul că, între părţi erau instituite relaţii de încredere rezultate din alte raporturi contractuale, dar şi reieşind din autoritatea organului de administrare locală.

Astfel, partea reclamantă consideră că, prin acceptarea de către beneficiar a condiţiilor propuse de antreprenor cu privire la executarea lucrărilor, primul a manifestat acordul la încheierea unei contract de antrepriză, în temeiul căruia părţile şi-au asumat obligaţii reciproce

şi interdependente, părţile având drepturi şi obligaţii, adică antreprenorul să execute de lucrări de reparaţie din cont propriu, iar, la finalizarea lucrărilor executate, beneficiarul să le recepţioneze şi să achite costul acestora.

La caz, partea reclamantă susţine că, lucrările de reparaţie suplimentare au fost executate în volum deplin, fiind recepţionate în termen, însă nu au fost achitate de beneficiar.

În şedinţă de judecată, directorul Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni, Elena Lupaşcu a confirmat cele invocate de către administratorul reclamantei, în ceia ce priveşte executarea de către societatea-reclamantă SRL „Provladina Construct" a lucrărilor de reparaţie a sălilor de clasă, cabinetul metodic şi cabinetele directorului şi vice-directorului, lucrări suplimentare neprevăzute în contractul de antrepriză. Lucrările au fost executate calitativ şi în termen, astfel că, la începutul anului şcolar a fost posibilă începerea procesului de învăţământ în gimnaziu.

Invocând neachitarea lucrărilor de reparaţie suplimentare executate, administratorul SRL „Provladina Construct", Ion Susarenco a expediat în adresa Primăriei comunei Truşeni şi Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni mai multe cereri prin care a solicitat achitarea costurile lucrărilor de reparaţie, efectuate suplimentar la încăperile interioare la Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni (scrisoarea nr. 17 din 25 octombrie 2021, nr. 22 din 17 decembrie 2021, nr. 7 din 1 aprilie 2024, nr. 13 din 20 mai 2022, nr. 23 din 6 iunie 2022, nr. 24 din 6 septembrie 2022 – f.d. 35-38).

Prin răspunsul nr. 458 din 27 aprilie 2022, Viceprimarul comunei Truşeni, Ghenadii Nedreaga, a comunicat solicitantului SRL „Provladina Construct" că, lucrările prevăzute în contractul nr. 31V/M din 9 august 2021 au fost incluse în Planul de achiziţie din fondul disponibil pentru anul 2021, fiind alocată suma de 140 mii, conform deciziei Consiliului comunal Truşeni nr. 2/7 din 14 aprilie 2021, respectiv este iniţiată procedura de achiziţie în raport cu cuantumul sumei alocate pentru anul 2021 (f.d. 36 verso).

Prin scrisoare nr. 01-03/122 din 22 septembrie 2022, directorul Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni, Elena Lupaşcu a reiterat că, Primăria comunei Truşeni a alocat surse financiare şi a organizat licitaţia pentru efectuarea reparaţiei curente a coridoarelor şi a unor încăperi. Lucrări ce au demarat în termen. Pe parcursul a apărut necesitatea de a efectua reparaţia capitală a unei săli de elevi. La insistenţa părinţilor, care au organizat o vizită colectivă la primărie, s-au început lucrările de reparaţie capitală a clasei*, la rugămintea primarului comunei şi înţelegerea verbală a acesteia cu agentul economic, fără acoperire financiară la moment, cu condiţia că ulterior primăria va achita pentru lucrările efectuate.* În statele de personal al APL Truşeni au intervenit schimbări majore şi *nimeni nu a mai putut să îndeplinească obligaţiunile promise verbal.* (f.d. 38 verso).

La data de 13 ianuarie 2023, primarul interimar al Primăria comunei Truşeni – Sergiu Grozav, prin scrisoarea nr. 41, a comunicat societăţii SRL „Provladina Construct" că, în cadrul Primăriei comunei Truşeni nu au fost identificate acte, în baza cărora s-au efectuat lucrările de reparaţie menţionate (f.d. 41).

Nefiind de acord cu cele invocate de reprezentanţii Primăriei comunei Truşeni, la data de 27 decembrie 2022, SRL „Provladina Construct" a informat Primăria comunei Truşeni cu privire la intenţia de a efectua expertiza extrajudiciară pentru aprecierea valorii de deviz a lucrărilor de executare de facto la Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni. (f.d. 40).

La data de 16 mai 2023, reclamanta SRL „Provladina Construct" a sesizat instanţa de judecată cu prezenta acţiune, solicitând să fie constatate ca îndeplinite lucrările de reparaţie de către SRL „Provladina Construct" la Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan" din comuna Truşeni, recunoaşterea contractelor verbale încheiate între SRL „Provladina Construct" şi Primăria

comunei Truşeni la obiectul Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, cu încasarea costurilor acestor lucrări de reparaţie.

Prevederile art. 308 Cod civil definesc *actul juridic civil drept manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.*

În acord cu dispoziţie art. 312 Cod civil, *consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat. Intenţia de a produce efecte juridice se determină din declaraţia sau comportamentul persoanei, aşa cum ea a fost înţeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.*

Iar, dispoziţiile alin.(1) al art. 313 Cod civil statuează că, *manifestarea de voinţă care trebuie recepţionată de cealaltă parte produce efecte în momentul în care parvine acesteia, indiferent de faptul dacă a luat sau nu cunoştinţă de conţinutul ei.*

Conform art. 316 alin. (1) - (4) Cod civil, *actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică. Forma este o condiţie de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege. Actul juridic care poate fi încheiat verbal se consideră încheiat şi în cazul în care comportamentul persoanei arată vădit voinţa de a-l încheia. Tăcerea se consideră exprimare a voinţei de a încheia actul juridic în cazurile prevăzute de lege sau de acordul părţilor.*

În conformitate cu art. 1352 Cod civil, *prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.*

Potrivit art. 1372 Cod civil, *după recepţionarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuţia convenită de părţi, dacă legislaţia sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.*

Coroborând înscrisurilor prezentate şi argumentele de fapt invocate de reprezentanţii părţilor, instanţa de judecată constată că, între părţile litigante au fost instituite raporturi civile obligaţionale specifice contractului de antrepriză, în temeiul cărora antreprenorul s-a obligat să execute în beneficiul celeilalte părţi –Primăria comunei Truşeni lucrări de reparaţie suplimentare la Gimnaziul din localitate, iar beneficiarul s-a obligat să plătească costul acestor lucrări.

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată reţine existenţa raportului obligaţional dintre reclamant şi pârâta Primăria comunei Truşeni, în temeiul căruia reclamanta SRL „Provladina Construct” a executat lucrări de reparaţie suplimentare la Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, pârâtei Primăria comunei Truşeni revenindu-i obligaţia corelativă de achitare a contravalorii lucrărilor executate.

Valoarea lucrărilor executate de reclamantă a fost constatată prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 035 din 23 februarie 2023, întocmit de expertul judiciar Mocanu Oleg, din cadrul biroului asociat de expertiză judiciară „Cexin”, în baza actelor prezentate de antreprenor, în prezenţa administratorului SRL „Provladina Construct”, Ion Susarenco şi reprezentantului Gimnaziului nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, directorul adjunct Nicolae Madan, care a confirmat că lucrările au fost executate de SRL „Provladina Construct”.

În concluziile expertului judiciar s-a menţionat că, în rezultat al cercetării vizuale a lucrărilor de reparaţie executate la scări, cabinetul metodic, cabinetul nr. 2 şi nr. 3 şi sala de clasă din Gimnaziul nr.99 „Gh. V. Madan” din comuna Truşeni, de către SRL „Provladina Construct” s-au depistat următoarele:

a) în cabinetul metodic şi cabinetele nr. 2-3 (anticamera, directorul si vice-director): lucrări de demontare, lucrări de reparaţie a tencuielii, zugrăveli a pereţilor, pardoseli, tapete aplicate pe pereţi, conform Formulărilor nr. 7 şi nr. 3, Deviz local lucrări de reparaţie la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul str. Gh. Madan, 60, com. Truşeni" cu valoarea de deviz 106.368,59 lei.

În sala de clasă: demontări şi desfaceri; tencuieli şi vopsitorii la tavan, baghete; tencuieli şi vopsitorii la pereţi; uşiţă în perete din mase plastice; pardosele; electricitatea, conform Formulărilor nr. 7 şi nr. 3, Deviz local nr. lucrări de reparaţie la Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul „Truşeni", com. Truşeni" cu valoarea: 108.511,32 lei;

La scări: zugrăveli a pereţilor, curăţirea vopselei şi vopsirea pereţilor, scărilor şi balustradelor, conform Formulărilor nr. 7 şi nr. 3, Deviz local Nr. 2-1-1, Lucrări de reparaţie la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 str. Gh. Madan, 60, com. Truşeni" cu valoarea de deviz 106.368,59 lei.

Valoarea de deviz a lucrărilor de reparaţie, executate la scări, cabinetul metodic, cabinetul nr. 2, nr. 3 şi sala de clasă din Gimnaziul nr. 99 din str. Gh. Madan, 60, com. Truşeni, de către SRL „Provladina Construct", conform materialelor prezentate şi cercetării la faţa locului constituie:

a) Lucrări de reparaţie la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 str. Gh. Madan, 60, com. Truşeni" – *106.368,59 lei;*

b) La lucrări de reparaţie la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul „Truşeni", - Truşeni"- *108 511,32 lei.*

Astfel, raportând prevederile legale relevate la circumstanţele de fapt elucidate, instanţa de judecată conchide că, pretenţiile reclamantei privind constatarea îndeplinirii lucrărilor de reparaţie de către SRL „Provladina Construct" la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 106368,59 lei şi la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 108511,32 lei, în total în valoare de 214879,91 lei; recunoaşterea valabilităţii contractelor încheiate între SRL „Provladina Construct" şi Primăria comunei Truşeni la obiectul menţionat şi încasarea datoriei în sumă de 214879,91 lei pentru lucrările efectuate este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă.

Ţinând cont de faptul că, instanţa de judecată a constatat neexecutarea obligaţiilor contractuale de către Primăria comunei Truşeni, se apreciază ca fiind întemeiată şi cerinţa reclamantei privind încasarea dobânzii de întârziere.

Şi în susţinere, instanţa relevă prevederile art. 942 alin.(1), (2) Cod civil, care indică că, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.*

De menţionat că, dobânda de întârziere prevăzută de art. 942 Cod civil, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Plus la aceasta, în cazul în care dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare nu a fost stabilită prin contract scris între părţi, creditorul este îndreptăţit la plata sumei de bani şi a dobânzilor de întârziere numai atunci când datoria debitorului a ajuns la scadenţă şi nu a fost executată - condiţie întrunită în speţă.

Astfel, în condiţiile în care a fost constatată neexecutarea obligaţiei principale, în lumina prevederilor legale enunţate anterior, reclamanta este îndreptăţită să pretindă dobânzi de întârziere, suma cărora constituie 71683,35 lei, conform calculului efectuat de reclamantă.

Cu referire la pretenţia privind încasarea cheltuielilor de judecată, se reţine următoarele:

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

Alin. (1) art. 94 Cod de procedură civilă stipulează că*, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Pornind de la temeinicia integrală a pretenţiilor patrimoniale invocate, instanţa urmează să compenseze reclamantei din contul pârâtei Primăria comunei Truşeni din municipiul Chişinău cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 8596,89 lei, achitată de reclamanta SRL „Provladina Construct" la depunerea acţiunii în judecată, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 1474 din 12 mai 2023 (*f.d. 10*).

La fel, art. 96 alin. (1) şi (1^1) Cod de procedură civilă stabileşte că, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

În jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.

Astfel, pornind de la practica CtEDO, soluţionând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanţele trebuie să reţină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

De altfel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) rezultatul obţinut; e) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; f) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; g) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; h) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; i) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză şi alţi factori, la discreţia instanţei.

Pentru dovada cheltuielilor suportate se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Şi în acest context, instanţa reţine că, la materialele cauzei este anexat mandatul avocaţial seria/nr. MA 1958153 din 30 noiembrie 2023, conform căruia avocata Rodica Pocaznoi, reprezintă interesele SRL „Provladina Construct" în prezenta cauza civilă. Iar, potrivit facturii fiscale din 11 mai 2023, SRL „Provladina Construct" a suportat cheltuieli de asistenţă

juridică în mărime de 15000 lei, achitând în contul Cabinetului avocatului Rodica Pocaznoi aceste servicii.

Instanţa consideră că reieşind din complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, reclamantului urmează a-i fi compensate cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 5000,00 de lei, aceasta fiind o sumă rezonabilă, iar, suma solicitată spre încasare este una exagerată, nejustificată şi nu poate fi pusă pe seama pârâtului, or, art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Prin urmare, instanţa de judecată ajunge la concluzia, că cheltuielile de asistenţă juridică urmează să fie încasate parţial, în mărime de 5000,00 lei, această sumă fiind una reală şi rezonabilă pentru prezenta cauză.

În conformitate cu art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) şi (1^1), art. 238-241 şi art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova,

h o t ă r ă ş t e:

Se *admite parţial* cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Provlavdina Construct” împotriva Primăriei comunei Truşeni din municipiul Chişinău şi Gimnaziul nr. 99 „Gh.V. Madan” din comuna Truşeni privind încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se constată îndeplinirea lucrărilor de reparaţie de către Societatea cu Răspundere Limitată „Provlavdina Construct” la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 106368,59 lei şi la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 108511,32 lei, în total în valoare de 214879,91 lei.

Se recunosc valabile contractele încheiate între Societatea cu Răspundere Limitată „Provlavdina Construct” şi Primăria comunei Truşeni din municipiul Chişinău la obiectul „Reparaţia curentă a încăperilor din Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 106368,59 lei şi la obiectul „Lucrări de reparaţie a clasei în Gimnaziul nr. 99 din strada Gh. Madan, 60, comuna Truşeni, în valoare de 108511,32 lei.

Se încasează de la Primăria comunei Truşeni din municipiul Chişinău în beneficiul Societăţii cu Răspundere Limitată „Provlavdina Construct” datoria în sumă de 214879,91 lei (două sute paisprezece mii opt sute şapte zeci şi nouă lei 00 bani) pentru lucrările efectuate, dobânda de întârziere în mărime de 71683,35 lei (şaptezeci şi unu mii şase sute optzeci şi trei lei, 35 bani) şi cheltuielile de judecată constituite din taxă de stat în mărime de 8596,89 lei (opt mii cinci sute nouăzeci şi şase lei 89 bani), achitată de reclamantă la înaintarea acţiunii şi cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 7500,00 lei (şapte mii cinci sute lei 00 bani), *în total suma de 302.660,15 lei (trei sute două mii şase sute şaizeci lei 15 bani).*

În rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*